

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ TEISĖ	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Indrė Isokaitė-Valužė Kitas (-i): prof. dr. Skirgailė Žalimienė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	9 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Tarptautinė viešoji teisė	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Dalykas skirtas suteikti sisteminių žinių apie tarptautinių sutarčių sampratą ir požymius, tarptautinių sutarčių teisės šaltinius, tarptautinių sutarčių sudarymą, galiojimą, vykdymą, aiškinimą, nutraukimą, iš sutarčių kylančių ginčų sprendimą ir kitus susijusius klausimus. Siekiama nagrinėti probleminius dalyko aspektus, ugdyti tarptautinių sutarčių reikšmės ir jų, kaip kitų tarptautinės teisės sričių šaltinio, suvokimą, pabrėžti Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių klausimų ypatumus bei išugdyti gebėjimus rengti su tarptautinės sutarties sudarymu susijusių dokumentų projektus, aiškinti ir taikyti tarptautines sutartis ir spręsti su įvairiais tarptautinių sutarčių klausimais susijusias praktines užduotis.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- išmanys tarptautinių sutarčių požymius ir tarptautinių sutarčių teisės klausimus (sutarčių sudarymą, vykdymą, nutraukimą ir kt.), gebės sistemaiškai ir kritiškai analizuoti ir aiškinti bei taikyti tarptautinės sutarčių teisės šaltinius, nustatyti probleminius aspektus ir pateikti galimus jų sprendimo variantus;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atvejo analizė, klausimai-atsakymai, įsivertinimo užduotys), savarankiškas darbas (bylų medžiagos ir kitų studijų šaltinių analizė, pasiruošimas pristatymui, diskusijoms).	Darbas seminaruose (diskusijos, pristatymas, praktinių užduočių sprendimas, atsakymai į klausimus), egzaminas raštu (teorijos klausimai ir praktinės užduoties sprendimas).
- išmanys Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rūšis, rengimo ir sudarymo procedūrą, vykdymo būdus, žinos šiuose procesuose dalyvaujančias institucijas ir subjektus, jų kompetenciją ir gebės teisiniu požiūriu vertinti jų sprendimus tarptautinių sutarčių (sudarymo, vykdymo ir t.t.) srityje;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atvejo analizė, klausimai-atsakymai, įsivertinimo užduotys), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, pasiruošimas diskusijoms).	Darbas seminaruose (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atsakymai į klausimus), egzaminas raštu (teorijos klausimai ir praktinės užduoties sprendimas).
- gebės išskirti tarptautinių daugiašalių, universalių, specialių, regioninių ir mišriųjų bei Europos Sąjungos tarptautinių sutarčių ypatumus ir tarpusavio santykių bei vietą teisinėse sistemose bei jų įgyvendinimo problematiką, tarptautinių sutarčių reikšmę kitose tarptautinės teisės srityse (žmogaus teisių, jūrų teisės, tarptautinių ginčų sprendimo ir t.t.);	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atvejo analizė, klausimai-atsakymai, įsivertinimo užduotys, minčių lietus), savarankiškas darbas (bylų medžiagos ir kitų studijų šaltinių analizė, pasiruošimas pristatymui, diskusijoms).	Darbas seminaruose (diskusijos, pristatymas, praktinių užduočių sprendimas, atsakymai į klausimus), egzaminas raštu (teorijos klausimai ir praktinės užduoties sprendimas).

<p>- gebės parinkti dėl tarptautinių sutarčių aiškinimo, taikymo, galiojimo, vykdymo, nutraukimo ir kitų susijusių klausimų kylančių ginčų sprendimo būdus ir juos taikyti, išmanys tarptautinių teismų ir arbitražų kompetenciją, jurisdikciją (įtvirtintą tarptautinėse sutartyse) ir gebės vertinti teismų sprendimus etikos ir žmogaus teisių (lygybės, nediskriminavimo) požiūriu;</p>	<p>Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atvejo analizė, klausimai-atsakymai, įsivertinimo užduotys), savarankiškas darbas (bylų medžiagos ir kitų studijų šaltinių analizė, pasiruošimas pristatymui, diskusijoms).</p>	<p>Darbas seminaruose (diskusijos, pristatymas, praktinių užduočių sprendimas, atsakymai į klausimus), egzaminas raštu (teorijos klausimai ir praktinės užduoties sprendimas).</p>
<p>- gebės identifikuoti tarptautinę sutartį atribojant ją nuo kitų susitarimų, turės su tarptautinės sutarties sudarymu susijusių dokumentų rengimo įgūdžius,</p>	<p>Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atvejo analizė, klausimai-atsakymai, įsivertinimo užduotys), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, dokumento projekto rengimas pasiruošimas pristatymui, diskusijoms).</p>	<p>Darbas seminaruose (diskusijos, pristatymas, praktinių užduočių sprendimas, parengto dokumento projekto vertinimas, atsakymai į klausimus), egzaminas raštu (teorijos klausimai ir praktinės užduoties sprendimas).</p>
<p>- gebės aiškinti, taikyti tarptautines sutartis ir tarptautinių sutarčių teisei aktualią teismų praktiką, spręsti su tarptautinėmis sutartimis (jų vykdymu, galiojimu, veikimu ir t.t.) susijusias praktines problemas (užduotis), pristatyti savarankiškai ar dirbant grupėje suformuluotus argumentus, pozicijas ir išvadas raštu ir žodžiu specialistų ir nespecialistų auditorijai.</p>	<p>Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (diskusijos, praktinių užduočių sprendimas, atvejo analizė, klausimai-atsakymai, įsivertinimo užduotys), savarankiškas darbas (bylų medžiagos ir kitų studijų šaltinių analizė, pasiruošimas pristatymui, diskusijoms).</p>	<p>Darbas seminaruose (diskusijos, pristatymas, praktinių užduočių sprendimas, parengto dokumento projekto vertinimas, atsakymai į klausimus), egzaminas raštu (teorijos klausimai ir praktinės užduoties sprendimas).</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
<p>1. Tarptautinių sutarčių teisės samprata ir šaltiniai, tarptautinių sutarčių reikšmė ir vieta teisės sistemose (tarptautinėje viešojoje teisėje, Europos Sąjungos teisėje ir nacionalinėje teisėje). Svarbiausios tarptautinės sutartys globaliame kontekste. Tarptautinių sutarčių ir nacionalinės teisės santykis.</p>	2		1				3	5	Mokslinės literatūros ir tarptautinės teisės, ES teisės ir nacionalinės teisės aktų bei teismų (LR Konstitucinio Teismo) praktikos analizė.
<p>2. Tarptautinės sutarties samprata, tarptautinių sutarčių požymiai, rūšys ir atribojimas nuo tarpžinybinių susitarimų, politinių memorandumų bei tarptautinės privatinės teisės kontraktų.</p>	2		1				3	7	Tarptautinių sutarčių, teismų (tarptautinių ir ES) praktikos analizė; tarpžinybinių susitarimų, politinių memorandumų nuostatų analizė.
<p>3. Tarptautinių sutarčių teisės principai ir jų reikšmė.</p>	2						2	3	Mokslinės literatūros ir tarptautinių sutarčių teisės šaltinių analizė.
<p>4. Tarptautinių sutarčių sudarymas (teksto parengimas ir autentiškumo patvirtinimas, privalomumo išreiškimas), įsigaliojimas, deponavimas, skelbimas, registravimas. Išlygos ir pareiškimai dėl tarptautinės sutarties.</p>	6		2				8	20	Mokslinės literatūros, tarptautinės, ES ir nacionalinės teisės aktų, teismų praktikos, JT Tarptautinės teisės komisijos darbo dėl išlygų analizė. Teorinių žinių taikymas užduočių sprendimui.

									tarptautinės sutarties sudarymo procese reikalingų dokumentų projektų rengimas ir analizė.	
5. Tarptautinių sutarčių galiojimas ir veikimas, sustabdymas ir nutraukimas, jų pagrindai bei pasekmės.	6		2					8	20	Mokslinės literatūros, teisės aktų, teismų praktikos ir JT Tarptautinės teisės komisijos darbo dėl ginkluotų konfliktų padarinių sutartims analizė. Teorinių žinių taikymas praktinių situacijų vertinimui ir užduočių sprendimui, darbas grupėse, bylų medžiagos pristatymas.
6. Tarptautinių sutarčių aiškinimo taisyklės.	1		1					2	5	Mokslinės literatūros ir teisės aktų bei teismų praktikos analizė. Teorinių žinių taikymas praktinių situacijų vertinimui ir užduočių sprendimui, darbas grupėse.
7. Iš tarptautinių sutarčių kylančių ginčų sprendimas (tarptautiniai teismai, arbitražai ir kiti mechanizmai).	3		1					4	15	Mokslinės literatūros, tarptautinių sutarčių nuostatų dėl ginčų sprendimo mechanizmų analizė. Teorinių žinių taikymas praktinių situacijų vertinimui ir užduočių sprendimui.
8. Tarptautinės sutartys ir trečiosios valstybės (valstybių teisių perėmimas tarptautinėms sutartims ir kt.).	2							2	6	Mokslinės literatūros ir teisės aktų bei teismų praktikos analizė. Teorinių žinių taikymas praktinių situacijų vertinimui ir užduočių sprendimui.
									20	Pasirengimas egzaminui.
Iš viso	24		8					32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose	30	Semestro metu	Vertinama iki 10 balų, apskaičiuojant galutinį vertinimą dauginama iš 0,3. Vertinama rezultatyvus dalyvavimas diskusijose, probleminių tarptautinių sutarčių teisės klausimų analizė ir jų sprendimų siūlymas, turiningų kritinių pastabų teikimas ir kitų diskusijos dalyvių komentavimas, atsakymai į pateiktus klausimus žodžiu ir situacijų (uždavinių) sprendimas raštu, tinkamas studijuojamų šaltinių aiškinimas ir taikymas, bylų medžiagos pristatymas, parengti dokumentų projektai.
Egzaminas	70	Semestro gale	Vertinama iki 10 balų, apskaičiuojant galutinį vertinimą dauginama iš 0,7. Studentams pateikiami 2 (du) atviro tipo teorijos klausimai (atsakymai vertinami iki 6 balų, t.y. iki 3 balų kiekvienas) ir viena praktinė situacija (užduotis) (sprendimas (atsakant į užduoties klausimus) vertinamas iki 4 balų, literatūra naudotis draudžiama). Atviro tipo klausimai gali būti pateikiami atsakymui žodžiu (individualiai arba kelių asmenų grupėje, pasirengimui suteikiant 5-10 minučių, gali būti užduodama patikslinančių arba susijusių klausimų) arba raštu (individualiai). Praktinė situacija (užduotis) analizuojama raštu. Atsakydami į klausimus ir analizuodami situaciją studentai turi argumentuoti, sklandžiai ir aiškiai išdėstyti visą reikiamą informaciją, nurodyti ir įvertinti esamą problematiką, visapusiškai panaudojant įgytas žinias ir gebėjimus, taikant ir aiškinant tarptautinių sutarčių teisės šaltinius.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
AUST, A.	2007	Modern Treaty Law and Practice		Cambridge: Cambridge University Press

JAKULEVIČIENĖ, L.	2011	Tarptautinių sutarčių teisė (vadovėlis)		Vilnius: VĮ Registrų centras https://www.e-tar.lt/portal/index.html http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=2 http://www.icj-cij.org/docket/index.php?p1=3&p2=2 https://www.itlos.org/cases/ https://pca-cpa.org/en/home/ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/en/ https://hudoc.echr.coe.int/en/g
	2011	Jungtinių Tautų Tarptautinės teisės komisijos darbai: Guide to Practice on Reservations to Treaties with commentaries Draft Articles on the Effects of Armed Conflicts on Treaties with commentaries		https://legal.un.org/ilc/texts/1_8.shtml
Papildoma literatūra				
GARDINER, R.	2017	Treaty Interpretation	2nd edition	Oxford: Oxford University Press
LO, CHANG-FA	2017	Treaty Interpretation Under the Vienna Convention on the Law of Treaties: A New Round of Codification		Springer
BOWMAN, M. J., KRITSIOTIS, D. (eds.)	2018	Conceptual and contextual perspectives on the modern law of treaties		Cambridge: Cambridge University Press
JAKULEVIČIENĖ, L., BIEKŠA, L.	2020	Pabėgėliai jūrų, tarptautinių sutarčių ir žmogaus teisių teisės sandūroje. Iš <i>XXI amžiaus iššūkiai tarptautinei teisei. Liber Amicorum Sauliui Katuokai</i> : [mokslo straipsnių rinkinys]. P. 341-368		Vilnius
AUGUSTAUSKAITĖ, A., LIMANTĖ A.	2016	Tarptautinių sutarčių ir kitų tarptautinio pobūdžio susitarimų sudarymas Lietuvoje (monografija)		Vilnius: Teisės institutas
CANÇADO TRINDADE, A. A.	2010	International Law for Humankind: towards a New Ius Gentium (Chapter XVIII ir kiti nurodyti skyriai)		Leiden; Boston [Mass.]: Martinus Nijhoff Publishers
DÖRR, O; SCHMALENBACH, K. (eds.)	2018	Vienna Convention on the Law of Treaties: A Commentary	2nd edition	Springer
ISOKAITĖ-VALUŽĖ, I.	2020	Jūros erdvių teisinis režimas (vadovėlis) (atskiroms temoms nurodyti skyriai)	1 leidimas	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
ISOKAITĖ, I.	2019	The Contribution of the European Court of Human Rights to the Interpretation of the Convention on the Law of the Sea. In <i>Revista do Instituto Brasileiro de Direitos Humanos</i> . P. 101-111.	No 17/18	Brazilija
WOOLAVER, H.	2019	From Joining to Leaving: Domestic Law's Role in the International Legal Validity of Treaty Withdrawal. <i>European Journal of International Law</i> . P. 73–104.	Volume 30, Issue 1	
ANDRÉS SÁENZ DE SANTA MARIA, P.	2019	The European Union and the Law of Treaties: A Fruitful Relationship. <i>European Journal of International Law</i> .	Volume 30, Issue 3	

ODERMATT, J.	2015	The Use of International Treaty Law by the Court of Justice of the European Union. Cambridge Yearbook of European Legal Studies. P. 121-144.	No 17	
VADAPALAS, V.	2003	Tarptautinė teisė: pagrindiniai dokumentai ir jurisprudencija.		Vilnius: Eugrimas